

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžk/17/2019
Identifikačné číslo spisu: 5016200749
Dátum vydania rozhodnutia: 11.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5016200749.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: P.. G. D., A. X. Y. XXXX, S. W. T. XXX, XXX XX Č., právne zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Róbert Mendel s.r.o., so sídlom Sidónie Sakalovej 190, 014 01 Bytča, IČO: 47 256 591, proti žalovanému: Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka: Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., so sídlom Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, právne zastúpeného spoločnosťou GARAJ & Partners s.r.o., so sídlom Jozefská 3, 811 06 Bratislava, IČO: 35 951 125, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 77/2016 z 29. júna 2016, konajúc a rozhodujúc o kasačnej sťažnosti ďalšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/201/2016-536 z 20. februára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/201/2016-536 z 20. februára 2018 vo výroku, ktorým ďalšiemu účastníkovi (Národná diaľničná spoločnosť, a.s.) nepriznal právo na náhradu trov konania z r u š u j e a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 5S/201/2016-536 z 20. februára 2018 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa táto domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 77/2016 z 29. júna 2016, ktorým zmenil rozhodnutie špeciálneho stavebného úradu č. 16456/2015/SCDPK/64388 z 9. novembra 2015, ktorým tento stavebníkovi - ďalšiemu účastníkovi, povolil stavbu „Diaľnica D3 Čadca, Bukov - Svrčinovec“ a súčasne, druhým výrokom rozsudku, majúť charakter uznesenia, vyslovil, že žalovanému a účastníkovi konania sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Z odôvodnenia druhého výroku rozsudku správneho súdu obsiahnutého v bodoch 75. a 76. rozsudku vyplýva, že správny súd žalovanému, ktorý v priebehu pojednávania 20. februára 2018 uviedol, že si náhradu dôvodne vynaložených trov konania neuplatňuje, podľa § 168 S.s.p. nepriznal právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania a rovnako nepriznal náhradu dôvodne vynaložených trov konania ďalšiemu účastníkovi, ktorého právny zástupca si v priebehu pojednávania 20. februára 2018 náhradu dôvodne vynaložených trov konania neuplatnil.

3. Voči druhému výroku rozsudku správneho súdu, v časti o nepriznaní náhrady trov konania ďalšiemu účastníkovi, podal ďalší účastník (sťažovateľ) včas kasačnú sťažnosť, kde namieta, že správny súd dospel v časti nároku na náhradu trov konania na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd napadnutý výrok rozsudku zmenil tak, že zaviazá žalobkyňu aby mu nahradila trovy konania za všetky uplatnené úkony právnej služby, vrátane trov kasačného konania.

4. V kasačnej sťažnosti namieta postup správneho súdu, ktorý mu nepriznal náhradu trov konania, čo odôvodnil dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pričom bližšie nešpecifikoval, čo sa dôvodmi hodnými osobitného zreteľa rozumie. Sťažovateľ namieta, že záver správneho súdu o nepriznaní mu náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa nie je dostatočným a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnený a zároveň v prejednávanej veci dôvody hodné osobitného zreteľa nie sú dané. Sťažovateľ ďalej uviedol, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania, keď treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel materiálnu ujmu v dôsledku inštitútu nepriznania trov konania úspešnému účastníkovi konania, a to bez zreteľa na jeho postavenie v konaní.

5. Sťažovateľ súčasne rozporoval konštatáciu správneho súdu, podľa ktorého si nárok na náhradu trov konania na pojednávaní konanom 22. februára 2018 neuplatnil, keď jeho právny zástupca na pojednávaní konanom 22. februára 2018 vyslovene uviedol, že si uplatňuje náhradu trov konania, ako aj vo všetkých písomných podaniach, ktoré boli správneho súdu doručené, si náhradu trov konania uplatňoval.

6. Záverom kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že si počas celého konania uplatňoval náhradu účelne vynaložených trov konania, nakoľko predmetné konanie bolo iniciované zo strany žalobkyne z dôvodu nespokojnosti s výškou uplatnenej peňažnej náhrady, ktorá neustále šikanóznym spôsobom iniciuje správne, trestné a civilné konania, smerujúce k znemožneniu plynulosti výstavby diaľnice D3 vo verejnom záujme a tým k vzniku škody veľkého rozsahu. Sťažovateľ uzavrel, že je oprávnený a zároveň povinný označovať dôkazy na podporu svojich tvrdení, resp. právnych názorov, pričom má za to, že tieto podania, resp. právne úkony, mali význam pre vydanie rozhodnutia správneho súdu, t. j. pre meritum veci.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa uviedla, že s námietkami a argumentáciou tam obsiahnutými nesúhlasí a tieto považuje za právne i skutkovo irelevantné. Poukázala na ust. § 169 S.s.p., pričom uviedla, že zákonodarca upravil trovy konania ďalšieho účastníka tak, že tento nemá na ich náhradu nárok, ak mu nevznikli v súvislosti s plnením si povinnosti uloženej mu správnym súdom, pričom takouto povinnosťou sa rozumie napr. povinnosť dostaviť sa na výsluch alebo povinnosť predložiť listinné dôkazy, a contrario k jeho dobrovoľnému vyjadreniu predstavujúcemu stanovisko, resp. podanie informácie k veci samej.

8. Pokračujúc, sťažovateľka uviedla, že v správnom súdnictve správny súd preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu, pričom samotný výsledok konania závisí výlučne od právneho posúdenia správneho súdu a od toho, či žalovaný správny orgán dodržal zákon, pričom na uvedenom argumentácia ďalšieho účastníka konania nemôže nič zmeniť. Podľa žalobkyne je účasť ďalšieho účastníka konania v konaní potrebné chápať ako zabezpečenie jeho práva byť informovaný o prípadnej zmene skutkových okolností, ktorá môže byť spôsobená práve zrušením rozhodnutia správneho orgánu.

9. Zaoberajúc sa účelnosťou právneho zastúpenia ďalšieho účastníka konania, žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 2Sžp/25/2011 z 30. mája 2012, pričom mala za to, že ďalší účastník konania nemusí byť pred správnym súdom právne zastúpený, a preto, ak realizoval svoje právo na právne zastúpenie, je povinný si náklady s tým spojené znášať sám.

10. Záverom vyjadrenia žalobkyňa uviedla, že nemožno po nej spravodlivo žiadať, aby nahradila trovy konania vzniknuté ďalšiemu účastníkovi, ktorého správny súd musel do konania pribrať, čo sama

procesne ovplyvniť nemôže. Navrhla, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol a priznal jej náhradu trov konania s tým súvisiacich.

11. Žalovaný sa v súdom stanovenej lehote ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g) S.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 S.s.p. a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť ďalšieho účastníka konania je dôvodná (§ 462 ods. 1 S.s.p.).

13. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým správny súd žalobu zamietol a žalovanému a účastníkovi konania právo na náhradu trov konania nepriznal, a to v časti výroku o trovách konania ďalšieho účastníka. Kasačný súd preskúmal napadnutý výrok v rozsahu a medziach kasačnej sťažnosti, pričom sa zameril aj na konanie, ktoré vydaniu napadnutému výroku predchádzalo.

14. Správne mu súdu bolo v nadväznosti na podanú kasačnú sťažnosť ďalej doručené podanie sťažovateľa z 13. marca 2019 označené ako Vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne z 26. septembra 2018, podanie žalobkyne z 2. apríla 2019 označené ako Vyjadrenie k vyjadreniu ďalšieho účastníka z 13. marca 2019 a podanie sťažovateľa z 15. apríla 2019 označené ako Vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne z 2. apríla 2019, na ktoré kasačný súd v zmysle zásady koncentrácie kasačného konania obsiahnutej v ust. § 450 S.s.p. neprihliadal.

15.1. Podľa § 163 S.s.p. sú trovy konania všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva na správnom súde.

15.2. Podľa § 169 S.s.p. majú ďalší účastník, osoba zúčastnená na konaní a zainteresovaná verejnosť pri zúčastnení sa na konaní podľa § 42 ods. 1 písm. d) voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa im môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

16. Správny súd odôvodnil napadnutý výrok rozsudku nasledovne, cit: „76/ Pribratému účastníkovi súd nepriznal náhradu dôvodne vynaložených trov konania. Právny zástupca pribratého účastníka si neuplatnil v priebehu pojednávania dňa 20.02.2018 náhradu dôvodne vynaložených trov konania.“

17. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

18. Odôvodnenie kasačnou sťažnosťou napadnutého výroku rozsudku neobsahuje dostatočne argumentačne zrozumiteľný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Z takéhoto odôvodnenia, ktoré má charakter konštatovania, nie je zrejmé, aký skutkový stav vzal správny súd za základ svojho rozhodnutia, aké právne predpisy na takto ustálený skutkový stav aplikoval a aká úvaha ho k následnému rozhodnutiu viedla. Rozhodnutie správneho súdu je v napadnutom rozsahu nepreskúmateľné, čím bolo účastníkovi konania znemožnené, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. S ohľadom na uvedené závery kasačný súd nie je nateraz oprávnený posudzovať spornú otázku z vecného hľadiska. Vecné posúdenie by bolo predčasné, kasačný súd by vec posudzoval namiesto správneho súdu a tým by účastníkov konania pripravil o posúdenie veci nižšou súdnou inštanciou.

20. Kasačný súd preto dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná v zmysle § 440 ods. 1 písm. f)

S.s.p, a preto rozsudok správneho súdu vo výroku, ktorým ďalšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu podľa § 462 ods. 1 S.s.p. vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

21. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní bude vo veci opätovne rozhodnúť s tým, že svoje rozhodnutie riadne odôvodní, pričom vezme do úvahy aj argumentáciu účastníkov konania obsiahnutú v podaniach doručených správnemu súdu v rámci konania o kasačnej sťažnosti. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p. správny súd.

22. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 147 ods. 2 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.